

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 80/14
Luxemburg, 5 iunie 2014

Hotărârea în cauza C-146/14 PPU
Bashir Mohamed Ali Mahdi

Controlul judiciar al prelungirii unei măsuri de luare în custodie publică trebuie să permită autorității judiciare competente să substituie propria decizie celei a autorității care a dispus măsura inițială de luare în custodie publică a unui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală

Pe de altă parte, orice prelungire a măsurii de luare în custodie publică trebuie să facă obiectul unui act scris motivat în drept și în fapt, acest act trebuind să facă obiectul unui control al legalității de către autoritățile judiciare

La data de 9 august 2013, un resortisant sudanez care nu dispunea de un document de identitate valabil, domnul Bashir Mohamed Ali Mahdi, a fost reținut în Bulgaria. Domnul Mahdi a fost luat în custodie publică într-un centru de cazare administrativă, pe perioada necesară în vederea executării măsurilor administrative coercitive de îndepărtare sub escortă luate împotriva sa. La 12 august 2013, domnul Mahdi a semnat o declarație de returnare voluntară în Sudan.

Domnul Mahdi a revenit ulterior asupra declarației de returnare voluntară. Deși a confirmat identitatea domnului Mahdi, ambasada sudaneză a refuzat să elibereze un document de călătorie deoarece domnul Mahdi nu dorea să se reîntoarcă în Sudan. La expirarea perioadei inițiale de luare în custodie publică, autoritățile bulgare au sesizat o instanță administrativă bulgară în scopul obținerii prelungirii măsurii de luare în custodie publică, invocând în special riscul sustragerii și lipsa de cooperare a persoanei interesate.

În acest context, instanța bulgară a sesizat Curtea de Justiție pentru a-i adresa în principal două întrebări de ordin procedural, și anume (1) dacă, atunci când revizuieste situației persoanei interesate la expirarea perioadei inițiale de luare în custodie publică, autoritatea administrativă competentă trebuie să adopte un act scris motivat în drept și în fapt și (2) dacă controlul legalității unui astfel de act necesită ca autoritatea judiciară competentă să se poată pronunța asupra fondului cauzei.

Cu privire la prima întrebare, Curtea amintește că, în cadrul Directivei privind returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală¹, singura cerință privind adoptarea unui act scris este ca măsura de luare în custodie publică să fie dispusă în scris și motivată în drept și în fapt. Această cerință trebuie înțeleasă ca raportându-se și la orice decizie privind prelungirea măsurii de luare în custodie publică, întrucât luarea în custodie publică și prelungirea acestei măsuri au o natură analoagă, iar resortisantul trebuie să fie în măsură să cunoască motivele deciziei adoptate în privința sa. Curtea declară așadar că, presupunând că autoritățile bulgare s-au pronunțat, înainte de sesizarea instanței administrative, asupra soluției în privința luării în custodie publică, era necesar un act scris motivat în drept și în fapt. În schimb, în ipoteza în care autoritățile bulgare ar fi revizuit doar situația domnului Mahdi fără a se pronunța asupra cererii de prelungire (aspect care trebuie verificat de instanța de trimitere), acestea nu erau obligate să adopte un act expres în lipsa unor dispoziții în acest sens în directivă.

¹ Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO L 348, p. 98).

Cu privire la a doua întrebare, Curtea declară că o autoritate judiciară care se pronunță asupra unei cereri de prelungire a unei măsuri inițiale de luare în custodie publică trebuie să poată statua asupra oricărui element de fapt și de drept pertinent pentru a stabili dacă prelungirea este justificată, ceea ce necesită o examinare aprofundată a elementelor de fapt proprii speței. Această autoritate trebuie să poată substitui propria decizie celei prin care s-a dispus măsura inițială de luare în custodie publică și să poată dispune prelungirea măsurii de luare în custodie publică sau o măsură de substituție mai puțin coercitivă ori eliberarea resortisantului atunci când aceasta se justifică. Autoritatea judiciară trebuie să ia în considerare orice element pertinent pentru a da o astfel de decizie. Rezultă că puterile deținute de autoritatea judiciară în cadrul unui astfel de control nu pot, în nici un caz, să fie limitate numai la elementele prezentate de autoritatea administrativă.

Pe de altă parte, instanța de trimitere solicită Curții să stabilească dacă o perioadă inițială de luare în custodie publică poate fi prelungită numai pentru motivul că resortisantul unei țări terțe nu dispune de documente de identitate și că, prin urmare, există un risc de sustragere a resortisantului. În această privință, Curtea amintește că riscul sustragerii este un element care trebuie luat în considerare în cadrul măsurii inițiale de luare în custodie publică. Cu toate acestea, cu privire la prelungirea unei măsuri de luare în custodie publică, riscul sustragerii nu este una dintre cele două condiții de prelungire prevăzute de directivă. Prin urmare, acest risc nu este pertinent decât în ceea ce privește revizuirea condițiilor care au determinat inițial măsura luării în custodie publică. Prin urmare, este necesară aprecierea împrejurărilor de fapt care privesc situația domnului Mahdi pentru a analiza dacă o măsură mai puțin coercitivă nu poate fi aplicată în mod eficace împotriva sa. Numai în caz că persistă riscul sustragerii, lipsa documentelor de identitate poate fi luată în considerare. Rezultă că o astfel de lipsă nu poate, prin ea însăși să justifice o prelungire a măsurii de luare în custodie publică.

Instanța de trimitere dorește să știe și dacă refuzul ambasadei sudaneze de acordare a documentelor de identitate domnului Mahdi poate fi imputată persoanei interesate și, în caz afirmativ, dacă comportamentul domnului Mahdi poate fi considerat o lipsă de cooperare din partea sa, fapt care ar justifica prelungirea măsurii de luare în custodie publică. Curtea răspunde că domnul Mahdi nu poate fi considerat că a dovedit o „lipsă de cooperare” în sensul directivei decât dacă rezultă din analiza comportamentului său că el nu a cooperat la punerea în aplicare a operațiunii de îndepărtare și că este probabil ca această operațiune să dureze mai mult decât a fost prevăzut din cauza acestui comportament. Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica acest aspect.

În sfârșit, ca răspuns la o ultimă întrebare a instanței de trimitere, Curtea declară că, deși Bulgaria nu este obligată să emită domnului Mahdi un permis de ședere autonom sau un drept de ședere în caz de eliberare a domnului Mahdi, ea trebuie totuși să îi emită o confirmare scrisă a situației sale, în conformitate cu ceea ce este prevăzut în directivă.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708